2025/1215

25.6.2025

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2025/1215,

17. juuni 2025,

millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses nõuetega, mida kohaldatakse väärtpaberitega finantseerimise tehingute suhtes stabiilse netorahastamise kordaja alusel

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust, ([1])

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ([2])

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/876 ([4]) lisati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusesse (EL) nr 575/2013 ([5]) stabiilse netorahastamise kordaja nõue krediidiasutustele. See nõue kajastas osa Baseli pangajärelevalve komitees kokku lepitud Basel III standarditest, mis töötati välja tagamaks, et krediidiasutustel on piisav stabiilne rahastus ühe aasta jooksul, ning vältimaks seega ülemäärast tähtaegade mittevastavust varade ja kohustuste vahel ning liigset tuginemist lühiajalisele hulgirahastamisele. Stabiilse netorahastamise kordaja nõuet kohaldatakse alates 28. juunist 2021.

(2) Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 428r lõike 1 punktis g, artikli 428s lõike 1 punktis b ja artikli 428v punktis a on praegu sätestatud stabiilse rahastamise tegurid rahaliste nõuete puhul, mis tulenevad finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud rahastamistehingutest, kui nende tehingute järelejäänud tähtaeg on alla kuue kuu. Sõltuvalt asjaomasest rahastamistehingust on need rahastamise tegurid 0 %, 5 % või 10 %. Ent määruse (EL) nr 575/2013 artikli 510 lõikes 8 on sätestatud, et 28. juuniks 2025 suurendatakse neid rahastamise tegureid vastavalt 10 %-ni, 15 %-ni ja 15 %-ni. Selle edasilükatud suurendamise eesmärk oli anda krediidiasutustele piisavalt aega, et järk-järgult kohaneda konservatiivsema kalibreerimisega ja hinnata, kas see kalibreerimine oli asjakohane. Lisaks edasilükatud suurendamisele võeti vastu muud kohandused tagamaks, et stabiilse netorahastamise kordaja nõude kehtestamine ei häiriks seotud tagatiseturgude, sealhulgas riigivõlaturu likviidsust.

([1]) 2. mai 2025. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([2]) 29. aprilli 2025. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([3]) Euroopa Parlamendi 22. mai 2025. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 12. juuni 2025. aasta otsus.
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksetes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisnõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/876/oj).
([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

(3) Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 510 lõike 6 kohaselt on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ([6]) asutatud Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA) antud ülesanne hinnata sellise stabiilse rahastamise käsitluse asjakohasust, mis on nõutav finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud väärtpaberitega finantseerimise tehingute ja tagamata tehingutega seotud rahastamisriski katmiseks, kui nende väärtpaberitega finantseerimise tehingute või tagamata tehingute järelejäänud tähtaeg on alla kuue kuu. Kooskõlas selle kohustusega esitas EBA 16. jaanuaril 2024 aruande stabiilse netorahastamise kordaja raamistiku konkreetsete aspektide kohta. Selles aruandes jõuti järeldusele, et määruse (EL) nr 575/2013 artikli 428r lõike 1 punktis g, artikli 428s lõike 1 punktis b ja artikli 428v punktis a osutatud tehingute suhtes kohaldatavate nõutava stabiilse rahastamise tegurite suurendamisel oleks krediidiasutuste stabiilse netorahastamise kordaja tasemele tühine mõju. Samas ei hinnatud aruandes laiemat mõõdet ega ülekanduvat mõju seoses riigivõlaturgude likviidsusega ja mõjuga riigivõlakirjaturgudele. Seega on määruse (EL) nr 575/2013 artikli 510 lõikes 8 sätestatud stabiilse rahastamise tegurite suurendamise edasilükkamist põhjendavad kaalutlused endiselt aktuaalsed. Kuna suurem osa väärtpaberitega finantseerimise tehingutest on tagatud riigi võlakohustustega, võib seonduva nõutava stabiilse rahastamise suurendamine vähendada likviidsust asjaomastel turgudel. See võib omakorda tekitada liikmesriikidele täiendavaid rahastamiskulusid ja muuta rahapoliitika ülekandemehhanisme.

(4) Lisaks on teised Baseli pangajärelevalve komitee liikmete jurisdiktsioonid kehtestanud väärtpaberitega finantseerimise tehingutele nõutava stabiilse rahastamise tegurite tasemed, mis on identsed määruse (EL) nr 575/2013 alusel kohaldatavatega. Võttes arvesse tihedat rahvusvahelist konkurentsi väärtpaberitega finantseerimise tehingute turul, tekitaks nõutava stabiilse rahastamise tegurite suurendamine 28. juuniks 2025 rahvusvahelisel tasandil ebavõrdsed tingimused, mis kahjustaks liidu finantsturge.

(5) Selliste soovimatute tagajärgede vältimiseks tuleks finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtavate väärtpaberitega finantseerimise tehingute ja tagamata tehingute praegused stabiilse rahastamise tegurid, kui selliste tehingute järelejäänud tähtaeg on alla kuue kuu, muuta alaliseks.

(6) Selleks et tagada stabiilse rahastamise nõuete ja finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud väärtpaberitega finantseerimise tehingute ja tagamata tehingute raames tagatisena saadud varade turulikviidsuse vastastikuse mõju piisav seire, kui selliste tehingute järelejäänud tähtaeg on alla kuue kuu, sealhulgas kui need on tagatud riigi võlakohustusega, samuti krediidiasutuste rahastamisriski ja selles valdkonnas toimuvate võimalike rahvusvaheliste arengute seire, peaks EBA esitama komisjonile iga viie aasta järel aruande kõnealuste stabiilse rahastamise nõuete asjakohasuse kohta.

(7) Finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga väärtpaberitega finantseerimise tehingutest ja tagamata tehingutest tulenevate rahaliste nõuete usaldatavusnõuetekohase käsitluse ajutine lõpetamine tekitaks turuosalistele õiguskindlusetust ning liidu pangandussektorile üldiselt põhjendamatut haldus- ja finantskoormust, mida saaks leevendada, määrates selgelt kindlaks asjaomaste sätete eeldatava kohaldamiskuupäeva. Usaldatavusnõuetekohase käsitluse järjepidevuse tagamiseks tuleks käesolevat muutmismäärust seetõttu kohaldada alates 29. juunist 2025.

(8) Määrust (EL) nr 575/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 575/2013 muutmine

Määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 510 muudetakse järgmiselt.

1) Lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj).

a) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„EBA jälgib stabiilse rahastamise summat, mida on vaja finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud väärtpaberitega finantseerimise tehingutega, sealhulgas nende tehingute raames saadud või antud varadega, ja tagamata tehingutega seotud rahastamisriski katmiseks, kui selliste tehingute järelejäänud tähtaeg on alla kuue kuu. EBA esitab komisjonile 31. jaanuariks 2029 ja seejärel iga viie aasta järel aruande kõnealuse stabiilse rahastamise nõude asjakohasuse kohta. Võttes arvesse rahvusvahelisi arenguid ja sarnaste tehingute regulatiivset käsitlemist teistes jurisdiktsioonides, hinnatakse kõnealustes aruannetes vähemalt järgmist:“;

b) punktid d ja e asendatakse järgmisega:

„d) kas finantssektorisse kuuluvate klientide välja antud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga kohustuste (mille suhtes kohaldatakse artikli 428k lõike 3 punkti c kohaselt kättesaadava stabiilse rahastamise tegurit 0 %) ja finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga tehingutest tulenevate varade (mille suhtes kohaldatakse artikli 428r lõike 1 punkti g, artikli 428s lõike 1 punkti b ja artikli 428v punkti a kohaselt nõutava stabiilse rahastamise tegurit 0 %, 5 % või 10 %) erinev käsitlemine on asjakohane;

e) väärtpaberitega finantseerimise tehingute (eriti finantssektorisse kuuluvate klientidega tehtud alla kuue kuu pikkuse järelejäänud tähtajaga tehingute) puhul suuremate või väiksemate nõutava stabiilse rahastamise tegurite kehtestamise mõju:

i) nende tehingute hinnastruktuurile ning

ii) nendes tehingutes tagatisena saadud varade, eelkõige riigivõlakirjade ja äriühingute võlakirjade turulikviidsusele;“.

2) Lõiked 7 ja 8 jäetakse välja.

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 29. juunist 2025.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 17. juuni 2025

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
R. METSOLA	A. SZŁAPKA